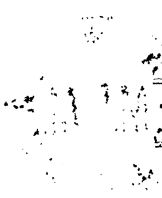

A

BIBLIOTEKA
NAJCELNIEJSZYCH UTWORÓW
LITERATURY EUROPEJSKIEJ.

 LITERATURA POLSKA.

WARSZAWA.
WŁASNOŚĆ, NAKŁAD I Druk S. LEWENTALA.
Nowy-Swiat № 41.

—
1896.

A

JÓZEF KENIG.

SPRAWA CHIŃSKO-JAPOŃSKA

i

DWA ODCZYTU.

41/17-249

WARSZAWA.

WŁASNOŚĆ, NAKŁAD I DRUK S. LEWENTALA.

Nowy-Świat № 41.

1896.

Дозволено Цензурою.

Варшава, 16 Октября 1896 года.

SPRAWA CHIŃSKO-JAPOŃSKA.

I.

Od pół roku przeszło ¹⁾ wojna, prowadzona na krańcowym wschodzie, zajmuje wielce Europę. Zajęcie to nietylko nie maleje, ale wzrasta w miarę rozwoju wypadków. Prawdopodobnie ważność téj sprawy już od początku zrozumieli przewodni mężowie stanu mocarstw europejskich, zwłaszcza wielkimi handlowcami i politycznemi interesami na oceanie Spokojnym obarczonych. Być jednak może, iż nie wszyscy byli tak przewidującymi, jakkolwiek Wielka-Brytania starała się usilnie ich obojętność przełamać. Napróżno jój dzienniki dowodziły, że tu może już chodzi o ekonomiczne w przyszłości losy całej Europy, że klęska Chin, że możebne ich rozbitcie, że konieczne stąd w przyszłym stuleciu zjednoczenie przewodnich ludów rasy żółtej może pociągnąć za sobą bardzo dla rasy białej szkodliwe następstwa. Napróżno angielscy mężowie stanu występowali z mniej lub więcej otwartemi projektami interwencji zbiorowej dyplomatycznej, jeżeli ta wystarczy, zbrojnej nawet, gdyby się przed ową pierwszą nie ukorazono, w celu utrzymania na dalekim wschodzie dotychczasowego *status quo* i rozdziału sił azyatyckich, jako najkorzystniejszego dla Europy położenia. Jak brzmiały te przedstawienia gabinetu St. James, ściśle nie wiadomo dotąd; że taką mogła być ich treść, przypuszczać pozwalają dzienniki, będące echem rządowych poglądów. Że nie posłuchano Anglii, że do żadnej wspólnej akcyi mocarstw dotąd nie przyszło, że zaledwie tylko powiększono nieco eskadry dla bezpieczeństwa swych krajowców w dwudziestu dwóch portach traktatowych chińskich, to jest otwartych cudzoziemcom na mocy traktatów, wiadomo.

Dziwić się nie należy temu wstrętowi do jedności w interwencji dyplomatycznej, która mogła-by za sobą pociągnąć koniecznie wspólność interwencji czynnej. Interesa mocarstw są, a zwłaszcza być

---

¹⁾ Pisane na początku roku 1895-go.